

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418200378
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8418200378.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne : U.E. P., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, B., pr. zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát, AK - Sov hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému : 365 Bank a.s. , Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO : 31 340 890, pr. zast. : Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, v konaní o zaplatenie 1154,82 Eur s príslušenstvom o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5Csp/8/2018 - 57 zo dňa 18.08.2020, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku III. o trovách konania a v rozsahu zrušenie vec v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere zo dňa 17.4.2008 č. XXXXXXXXXXXX, v časti Obchodné podmienky, článok 4, bod 4.6. v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banke započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzovníka, 2. úrok z omeškania, 3. úrok z úveru, 4. splátka istiny úveru“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. III. vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 497 Občianskeho zákonníka, podľa ust. § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, §107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ust. § 4 ods. 1, 2 písm. j), k), 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. a podľa § 3 ods. 5 veta prvá Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že po preskúmaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci dospel k záveru, že výška RPMN a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sú v zmluve uvedené nesprávne a zmätočne. V zmluve je uvedený údaj o výške úveru 30.000,-Sk (995,82 Eur), o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených s úverom 21.767,08,-Sk (722,53 eur), o počte mesačných splátok 60, výške mesačnej splátky 943,-Sk (31,30 Eur) a o RPMN 26,82%. Údaj o RPMN uvedený v zmluve síce zodpovedá celkovým nákladom spotrebiteľa a výške úveru uvedeným v zmluve. Tieto údaje však nezodpovedajú celkovej čiastke, ktorú sa žalobkyňa podľa údajov o počte a výške splátok zaviazala zaplatiť. Pri počte 60 mesačných splátok a výške mesačnej splátky 943 Eur (31,30 Eur) sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanej celkom 56.500 Eur (1.875,45 Eur). Pri nákladoch úveru vo výške 21.767,08,- Sk (722,53 Eur) a výške úveru 30.000,- Sk (995,82 Eur) celková čiastka, ktorú žalobkyňa mala zaplatiť, tak však predstavuje len 51.767,08,- Sk (1.718,35 Eur), nie 56.500 Eur (1.875,45 Eur). Pri celkovej čiastke, ktorú žalobkyňa podľa počtu a výšky splátok mala zaplatiť, tzn.56.500 Eur (1.875,45 Eur), RPMN podľa kalkulačiek na výpočet RPMN na stránke www.openiazoch.zoznam.sk, a www.ekonomika.sme.sk <<http://www.ekonomika.sme.sk>> (viď

napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn. 10Co 27/2017) predstavuje 32,52%. V zmluve uvedená RPMN 26,82% je tak uvedená nesprávne, a je vypočítaná na základe údajov, ktoré sú v zmluve uvedené zmätočne. Takéto zmätočné, vzájomne si odporujúce, vyjadrenie jedných z najpodstatnejších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, by i pri absencii výslovnej úpravy v Zákone o spotrebiteľských úveroch spôsobovalo neplatnosť tejto časti zmluvy v zmysle ustanovení § 37 ods.1 a § 41 Občianskeho zákonníka, nakoľko použitie Zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevyklučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka). Celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ na základe zmluvy zaplatiť, je totiž vyjadrená v zmluve dvojakým spôsobom. Jednak sumou úveru a celkových nákladov s ním spojených, čo predstavuje 51.767,08,- Sk (1.718,35 Eur), a jednak sumou získanou vynásobením počtu splátok a ich výšky, čo predstavuje sumu 56.500,- Sk (1.875,45 Eur). Z údajov, že žalobkyňa bude platiť 60 mesačných splátok v rovnakej výške 943,- Sk (31,30 Eur), bez akýchkoľvek ďalších poplatkov vyplývajúcich zo zmluvy, nie je pritom absolútne zrejmé, prečo pri uvedenej výške úveru celkové náklady spojené s úverom mali byť len 21.767,08,- Sk (722,53 Eur) a celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť len 51.767,08,- Sk (1.718,35 Eur). Takto špecifikované údaje v zmluve sú pre spotrebiteľa jednoznačne zavádzajúce, lebo prezentujú predmetný úver spotrebiteľovi výhodnejšie, než akým v skutočnosti je. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tiež neobsahuje ďalšiu z obligatórnych obsahových náležitostí, a to údaj o priemernej RPMN. Vzhľadom na absenciu (resp. nesprávnosť) údajov o RPMN, celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom a o priemernej RPMN súd sa stotožnil so žalobkyňou a úver poskytnutý jej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci podľa § 4 ods. 2 písm. j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch považoval za úver bez úrokov a bez poplatkov. S poukazom na tento právny záver, s ktorým sa súd stotožnil, žalobkyňa sa druhou žalobnou žiadosťou domáha na žalovanej titulom plnenia z bezdôvodného obohatenia zaplata 1.154,82 Eur s prisl.. Medzi stranami nebolo sporné, a súd prvej inštancie nemal dôvodné pochybnosti, že žalobkyni na základy zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol úver poskytnutý vo výške 995,82 Eur, a že žalobkyňa na základe tejto zmluvy zaplatila 2.150,64 Eur. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že úver poskytnutý žalobkyni je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov, žalobkyňa tak plnila nad rozsah plnenia, ktoré jej vyplývalo zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a žalovaná sa prijatím plnenia nad rozsah tejto povinnosti žalobkyne (tzn. plnením žalobkyne bez právneho dôvodu) bezdôvodne na úkor žalobkyne obohatila. Bezdôvodné obohatenie získané žalovanou tak predstavuje rozdiel medzi sumou 2.150,84 Eur a sumou 995,82 Eur, tzn. 1.154,82 Eur. Žalovaná v rámci procesnej obrany v konaní namietla premlčanie práva žalobkyne na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia v celom jeho rozsahu. Súd prvej inštancie túto procesnú obranu žalovanej považoval za dôvodnú, a žalobkyni z dôvodu premlčania nároku požadované plnenie z bezdôvodného obohatenia nepriznal.

4. Súd prvej inštancie predovšetkým dal do pozornosti záver prijatý Najvyšším súdom SR v rozsudku zo dňa 16.01.2013 sp. zn. 6MCdo/9/2012 vo vzťahu k spotrebiteľským veciam z ktorého citoval. Zároveň vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v danej veci poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 30.01.2019 sp. zn. I. ÚS 47/2019-20. Citoval z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/48/2016 zo dňa 10.10.2017. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že keďže bezdôvodné obohatenie keďže bezdôvodné obohatenie tvorí jeden celok, pre jeho vznik je rozhodujúci okamih, kedy plnenie z bezdôvodného obohatenia skončilo. V danej veci medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa poslednú úhradu zaplatila dňa 24.04.2013. Týmto dňom teda začala žalobkyni plynúť objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie zastáva názor, že v danej veci je dôvodná aplikácia trojročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá tak uplynula dňom 24.04.2016. Pokiaľ žalobkyňa žalobu podala na súd dňa 16.02.2018, súd prvej inštancie sa stotožnil so žalovanou, že žalobkyňa žalobu podala po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby, a jej právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčalo. Podľa písomného prehlásenia združenia zo dňa 10.08.2020, ktoré zástupca žalobkyne v konaní predložil žalobkyňa sa o neprijateľnosti zmluvných podmienok dozvedela pri návšteve združenia dňa 17.07.2017. Preto súd prvej inštancie s prihliadnutím na vyšší fyzický vek žalobkyne od ktorej nemožno vyžadovať detailnú znalosť právnych predpisov a ich účelu za začiatok plynutia subjektívnej 2 ročnej premlčacej doby považoval deň 17.07.2017. Subjektívna 2 ročná premlčacia doba tak začala plynúť dňa 17.07.2017 a uplynula dňa 17.07.2019. Pokiaľ žalobkyňa žalobu podala dňa 16.02.2018 žalobu podala v 2 ročnej subjektívnej premlčacej dobe. Podľa názoru súdu prvej inštancie je to však pre rozhodnutie v danej veci bolo právne irelevantné keďže žalobu žalobkyňa nepodala v rámci objektívnej 3 ročnej premlčacej doby.

5. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobkyne (v bode 52 odôvodnenia nesprávne označenej ako žalovanej) ani vo vzťahu k aplikácii 10 ročnej objektívnej premlčacej doby. Zástupca žalobkyne (tiež nesprávne označený ako zástupca žalovanej) na preukázanie úmyslu žalovanej získať bezdôvodné obohatenie bez ďalšieho iba uviedol, že v čase keď žalobkyňa zaplatila poslednú platbu (24.04.2013) už viac ako rok existovali rozhodnutia súdov o tom, že obdobné spotrebiteľské úvery je potrebné považovať za úvery bez poplatkov a bez úrokov. Pričom poukázal na konkrétne rozsudky Okresného súdu Trenčín a Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Tvrdil, že skutočnosť, že žalovaná v tom čase mala vedomosť, že obdobné zmluvy o spotrebiteľských úveroch nie sú v poriadku, že obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky zakladá minimálne nepriamy úmysel žalovanej obohatiť sa na úkor žalobkyne. Súd prvej inštancie vyslovil právny názor, že súdna prax týkajúca sa spotrebiteľov v obdobných prípadoch nemôže bez ďalšieho založiť nepriamy úmysel veriteľa či banky alebo nebankového subjektu poskytujúceho spotrebiteľský úver získať bezdôvodné obohatenie. Rovnako bez ďalšieho úmysel nemôže založiť ani samotný fakt, že veriteľ poskytujúci spotrebiteľský úver je pri poskytovaní úveru v postavení profesionálneho podnikateľa. Na podporu tohto svojho názoru poukázal súd prvej inštancie na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/110/2016 zo dňa 26.06.2017 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 z ktorého citoval.

6. Súd prvej inštancie sa v bode 54 odôvodnenia vyporiadala aj s námietkou žalovanej strany spočívajúcej v nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie s odôvodnením, že dňa 09.02.2017 mala pohľadávku zo zmluvy o úvere žalovaná postúpiť na spoločnosť Bencont Collection a.s.. Žalovaná toto tvrdenie ničím nepreukázala. Vzhľadom na poslednú platbu žalovanej vykonanú 24.04.2013 sa javí dôvodný záver, že bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne získala žalovaná.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

8. Žalobkyňa bola úspešná v časti žiadosti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vo zvyšnej časti o plnenie z bezdôvodného obohatenia bola úspešná žalovaná, preto súd prvej inštancie vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozsudku podala v čas odvolanie žalobkyňa a to proti výroku II. a III. rozsudku. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1 Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 z ktorého nemajú vyplývať závery, žeby u veriteľa poskytujúceho spotrebiteľský úvery bolo úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa na úkor spotrebiteľa s 10 ročnou objektívnou premlčacou dobou vylúčené. Priamym dôkazom o úmysle veriteľa bezdôvodne sa obohacovať na úkor spotrebiteľa zo spotrebiteľských úverov by bolo priznanie takého úmyslu. To zrejme do úvahy neprichádza. Je preto potrebné vychádzať z právnej úpravy spotrebiteľských úverov, z kvalifikácie veriteľa a predovšetkým z jeho konania. Podstata aplikácie 10 ročnej premlčacej doby spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu o ktorej vedel, že ju získa len na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie a to aj v prípade ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať. V každom prípade prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konanie keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Objektívna 10 ročná premlčacia doba na premlčanie bezdôvodného obohatenia preto začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal. Je vylúčené aby žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby nad spotrebiteľovi poskytnutú sumu pri neplatných úveroch alebo nad istinu úveru pri bezúročných a bezpoplatkových úveroch a pri neplatných zmluvách. Nemôžu byť preto žiadne rozumné pochybnosti o tom, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil úmyselne a preto na posúdenie premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Tu poukázala žalobkyňa na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 Co/46/2019 zo dňa 28.01.2020 z ktorého žalobkyňa v odvolaní citovala. Konkrétne bod 32, 38, 39, 41, 42 a 43 odôvodnenia. Zároveň poukázala aj na publikáciu: Števček, M., Dulák, A., Vajanková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., kol. Občiansky zákonník I. § 1 až 450 Komentár. Praha: C.HBeck 2015, 639 s. z ktorého tiež citovala i na rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/172/2018 zo dňa 20.01.2020. Rozsudok SDEU C-154/15, C-307/15, C-308/15 zo dňa 21.12.2016, C-679/2018 zo dňa 05.03.2020, C-698/18, C-699/18 zo dňa 09.07.2020 z ktorých citovala. Zároveň poukázala aj na návrhy GP vo veci C-485/19 zo dňa 03.09.2020. z väčšiny početnej rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove poukázala žalobkyňa čo do inštitútu premlčania priamo vo vzťahu k žalovanému na rozhodnutia

sp. zn. 2Co/60/2019, 5Co/90/2019, 6Co/71/2019, 7CoCsp/6/2020, 10CoCsp/9/2020 a ďalšie. Preto navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalobca. Má za to, že pokiaľ ide o posudzovanie úmyslu v nadväznosti na možnosť aplikovania 10 ročnej objektívnej premlčacej doby súdom prvej inštancie bolo správne interpretované a aplikované uznesenie NSSR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018. Obdobným spôsobom ako vo veci NSSR sp. zn. 1Cdo/238/2017 rozhodol NSSR aj uznesením sp. zn. 4Cdo/219/2019 zo dňa 21.10.2020 v obdobnej právnej veci týkajúcej sa rovnakého žalovaného a takmer totožnej skutkovej situácie, kde v plnom rozsahu poukázal na závery uvedené v rozhodnutí 1Cdo/238/2017. Žalovaný poukázal na článok 2 ods. 2 základných princípov CSP z ktorého vyplýva, že každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a k takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet aj stav v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Pre účely odvolacej argumentácie žalobcu považoval žalovaný za potrebné uviesť, že žalobca si zjavne mylne vykladá rozsah ustálenej rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu. Z citovaného je totiž úplne zrejmé, že Krajský súd v Prešove do tohto pojmu nespadá a teda jeho rozhodnutia na rozdiel od rozhodovacej praxe NSSR nemajú žiadnu precedenčnú záväznosť. Početná rozhodovacia činnosť Krajského súdu v Prešove na ktorú sa odvoláva žalobca je práve že v priamom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu uvedeného v napadnutom rozhodnutí. Skutočnosť, že Krajský súd v Prešove vo veľkom množstve prípadov výslovne nerešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a túto doslova „prekrúcal“ spôsobom jemu vyhovujúcim je pritom všeobecne známou. Pokiaľ súd prvej inštancie mal na výber popri rozhodovaní 2 právne názory a to jeden dovolacieho súdu a ďalší odlišný Krajského súdu v Prešove je úplne zrejmé, že v súlade s precedenčnou záväznosťou bol povinný rešpektovať právne názory dovolacieho súdu. Vo vzťahu k možnosti aplikácie 10 ročnej premlčacej doby žalovaný uviedol, že aj keby bola akákoľvek argumentácia prezentovaná žalobcom v podanom odvolaní správna, nemožno pri posudzovaní dĺžky objektívnej premlčacej doby a úmyslu žalovaného ignorovať ani ten fakt, že aj pokiaľ by dôvody bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru boli skutočne dané, išlo by o porušenie zanedbateľného významu z ktorých by samo o sebe nebolo možné vyvodiť úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Zmluva o úvere zanikla s plnením ešte začiatkom roka 2013 pričom od toho času prešla aj rozhodovacia činnosť v oblasti ochrany spotrebiteľa zásadným vývojom. Hoci žalovaný sa na zásadné rozhodnutia najvyšších súdnych autorít vždy snažil prompte reagovať, odstránením nedostatkov a úpravou v zmluvnej dokumentácii začiatkom roka 2013 nemohol žiadnym spôsobom predvídať vývoj rozhodovacej činnosti v oblasti náležitosti zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Zároveň sa žalovaný rámcovo vyjadril ja k žalobcom v odvolaní uvádzaným rozhodnutiam SDEU u ktorých tvrdí, že podľa tejto rozhodovacej činnosti vyplýva absolútna neprípustnosť objektivizácie začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby. Pokiaľ ide o rozsudok C-154/15, C-307/15, C-308/15 zo dňa 21.12.2016 toto rozhodnutie sa zaoberá len neprijateľnosťou právnej úpravy, ktorá by časovo obmedzovala reštitučné účinky súvisiace so súdnym určením nekalej podmienky len na sumy, ktoré boli podľa nej zaplatené po vyhlásení rozhodnutia ktorým bola určená podmienka. Pokiaľ ide o rozsudok C-679/2018 zo dňa 05.03.2020 tento sa zaoberá porušením povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa pred poskytnutím úveru. Napokon rozsudok C-698/18 a C-699/18 zo dňa 09.07.2020 sa týka posudzovania výlučne subjektívnej premlčacej doby a teda taktiež nemá žiadnu spojitosť s prejednávanou vecou. Preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil a priznal žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

11. Vyjadrenie žalovaného bolo zaslané žalobkyni na vyjadrenie. Ďalšie vyjadrenia týkajúce sa veci samej do spisu predložené neboli.

12. Podaním zo dňa 05.08.2021 adresovaným Okresnému súdu Kežmarok, ktoré bolo doručené Krajskému súdu v Prešove dňa 06.08.2021 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu upresnil označenie žalovaného. Predložil výpis z Obchodného registra SR o zmene obchodného mena spoločnosti Poštová banka, a.s. na obchodné meno 365.bank, a.s. od 03.07.2021. Preto upresnil označenie žalovaného tak ako je to uvedené v záhlaví rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd preto žalovanú uviedol v záhlaví svojho rozhodnutia s novým obchodným menom.

13. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti t.j. vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku III. ktorý s týmto výrokom

súvisí o trovách konania v zmysle zásad v ustanovení § 379 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario a zistil, že odvolanie žalobkyne v napadnutej časti je dôvodné.

14. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že vo výroku I. o určení, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere zo dňa 17.01.2008 č. 3728195608 v časti Obchodné podmienky, článok 4, bod 4.6 v znení uvedenom v tomto výroku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou odvolanie podané nebolo preto v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a odvolací súd ho nepreskúmal.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05). V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

16. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že súd prvej inštancie po preskúmaní zmluvy uzavretej dňa 17.04.2008 medzi žalobkyňou a žalovaným išlo o zmluvu o úvere č. 3728195608 zistil, že výška RPMN a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sú v zmluve uvedené nesprávne a zmatečne. V zmluve je uvedený údaj o výške úveru 30.000,-Sk (995,82 Eur), o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených s úverom 21.767,08,-Sk (722,53 Eur), o počte mesačných splátok 60, výške mesačnej splátky 943,-Sk (31,30 Eur) a o RPMN 26,82%. Údaj o RPMN uvedený v zmluve síce zodpovedá celkovým nákladom spotrebiteľa a výške úveru uvedeným v zmluve. Tieto údaje však nezodpovedajú celkovej čiastke, ktorú žalobkyňa podľa údajov o počte a výške splátok zaviazala zaplatiť. Pri počte 60 mesačných splátok a výške mesačnej splátky 943 Eur (31,30 Eur) sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanej celkom 56.500 Eur (1.875,45 Eur). Pri nákladoch úveru vo výške 21.767,08,- Sk (722,53 Eur) a výške úveru 30.000,- Sk (995,82 Eur) celková čiastka, ktorú žalobkyňa mala zaplatiť, tak však predstavuje len 51.767,08,- Sk (1.718,35 Eur), nie 56.500 Eur (1.875,45 Eur). Pri celkovej čiastke, ktorú žalobkyňa podľa počtu a výšky splátok mala zaplatiť, tzn.56.500 Eur (1.875,45 Eur), RPMN podľa kalkulačiek na výpočet RPMN predstavuje 32,52%. V zmluve uvedená RPMN 26,82% je tak uvedená nesprávne, a je vypočítaná na základe údajov, ktoré sú v zmluve uvedené zmatečne. Takéto zmatečné, vzájomne si odporujúce, vyjadrenie jedných z najpodstatnejších náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, by i pri absencii výslovnej úpravy v Zákone o spotrebiteľských úveroch spôsobovalo neplatnosť tejto časti zmluvy v zmysle ustanovení § 37 ods.1 a § 41 Občianskeho zákonníka, nakoľko použitie Zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevyklučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka). Celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ na základe zmluvy zaplatiť, je totiž ním spojených, čo predstavuje 51.767,08,- Sk (1.718,35 Eur), a jednak sumou získanou vynásobením počtu splátok a ich výšky, čo predstavuje sumu 56.500,- Sk (1.875,45 Eur). Z údajov, že žalobkyňa bude platiť 60 mesačných splátok v rovnakej výške 943,- Sk (31,30 Eur), bez akýchkoľvek ďalších poplatkov vyplývajúcich zo zmluvy, nie je pritom absolútne zřejmé, prečo pri uvedenej výške úveru celkové náklady spojené s úverom mali byť len 21.767,08,- Sk (722,53 Eur) a celková čiastka, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť len 51.767,08,- Sk (1.718,35 Eur). Takto špecifikované údaje v zmluve sú pre spotrebiteľa jednoznačne zavádzajúce, lebo prezentujú predmetný úver spotrebiteľovi výhodnejšie, než akým v skutočnosti je. Zmluva o spotrebiteľskom úvere

tiež neobsahuje ďalšiu z obligatórnych obsahových náležitostí, a to údaj o priemernej RPMN. Vzhľadom na absenciu (resp. nesprávnosť) údajov o RPMN, celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom a o priemernej RPMN súd sa stotožnil so žalobkyňou a úver poskytnutý jej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v danej veci podľa § 4 ods. 2 písm. j) a k) Zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch považoval za úver bez úrokov a bez poplatkov. S poukazom na tento právny záver, s ktorým sa súd stotožnil, žalobkyňa sa druhou žalobnou žiadosťou domáha na žalovanej titulom plnenia z bezdôvodného obohatenia zaplata 1.154,82 Eur s prísl..

17. Teda súd prvej inštancie mal za to, že medzi stranami nebolo sporné, a súd prvej inštancie nemal dôvodné pochybnosti, že žalobkyňa na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol úver poskytnutý vo výške 995,82 Eur, a že žalobkyňa na základe tejto zmluvy zaplatila 2.150,64 Eur. Keďže súd dospel k záveru, že úver poskytnutý žalobkyňa je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov, žalobkyňa tak plnila nad rozsah plnenia, ktoré jej vyplývalo zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a žalovaná sa prijatím plnenia nad rozsah tejto povinnosti žalobkyne (tzn. plnením žalobkyne bez právneho dôvodu) bezdôvodne na úkor žalobkyne obohatila. Bezdôvodné obohatenie získané žalovanou tak predstavuje rozdiel medzi sumou 2.150,84 Eur a sumou 995,82 Eur, tzn. 1.154,82 Eur.

18. Podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

19. Podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenie z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

20. Žalovaný namietal premlčanie nároku.

21. Práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže oprávnený subjekt domáhať len v rámci plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom zákon rozlišuje 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad závisí od charakteru vzniku bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak ide o neúmyselné bezdôvodné obohatenie, je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. V zásade však pre oba dĺžky objektívnych premlčacích dôb platí, že začínajú plynúť odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že zákon explicitne rozlišuje medzi začiatkom plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, pretože v čase, kedy bezdôvodné obohatenie reálne vznikne, nemusí mať oprávnený (ten na koho úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo) vedomosť o jeho vzniku. K subjektívnej premlčacej dobe odvolací súd poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle (OGH 3Ob592/77 - „Na slabomyseľnosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“). Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie odkedy plnila, resp. jej plnenie bolo poskytnuté. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k porušeniu zákona, o výške bezdôvodného

obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia.

22. Odvolací súd plne súhlasí so záverom súdu prvej inštancie tak ako to uviedol v bode 50 svojho odôvodnenia, že s prihliadnutím na vyšší fyzický vek žalobkyne od ktorej nemožno vyžadovať detailnú znalosť právnych predpisov a ich účelu na začiatok plynutia subjektívnej 2 ročnej premlčacej doby je potrebné považovať deň 17.07.2017 teda deň kedy sa žalobkyňa dozvedela o skutočnostiach prečo je potrebné považovať úver za bezpoplatkov a bezúrokov a že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil. Subjektívna premlčacia doba tak začala plynúť dňa 17.07.2017 a uplynula dňa 17.07.2019. Žalobkyňa podala žalobu dňa 16.02.2018 teda v 2 ročnej subjektívnej premlčacej dobe.

23. I odvolací súd v tomto smere zhodne so súdom prvej inštancie a poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 430/2018 zo dňa 05.12.2018, v ktorom Ústavný súd SR podporil úvahy odvolacieho súdu o tom, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, ktoré uvedenú skutočnosť potvrdilo aj písomne. Aj s ohľadom na tento záver Ústavného súdu Slovenskej republiky možno mať za to, že záver súdu prvej inštancie o nepremlčaní práva žalobkyne v subjektívnej premlčacej dobe bol správny.

24. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe sa súd prvej inštancie nestotožnil so záverom žalobkyne o aplikácii 10 ročnej premlčacej doby. Vyslovil názor, že len súdna prax týkajúca sa spotrebiteľov v obdobných prípadoch nemôže bez ďalšieho založiť nepriamy úmysel veriteľa či banky alebo nebankového subjektu poskytujúceho spotrebiteľský úver získať bezdôvodné obohatenie. Rovnako bez ďalšieho úmysel nemôže založiť ani samotný fakt, že veriteľ poskytujúci spotrebiteľský úver je pri poskytovaní úveru v postavení profesionálneho podnikateľa. Na podporu tohto svojho záveru poukázal súd prvej inštancie na rozsudok NSSR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 a ďalšie. Odvolací súd vo vzťahu k aplikácii 10 ročnej alebo 3 ročnej objektívnej premlčacej doby poukazuje na najnovšie závery uvedené v rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 zo dňa 22.04.2021 v ktorom súdny dvor uviedol, že: zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48, sa vzťahuje 3 ročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ide o bod 66 odôvodnenia o prvej otázke. Zaujímavý je aj bod 64 odôvodnenia z ktorého vyplýva, že preto je potrebné dospieť k záveru, že procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote 3 rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva smernica 93/13, alebo smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity (pozri analogické rozsudky z 09.07.2020, Raiffeisen bank BRD Groupe societe generale <<https://www.google.sk/search?hl=sk&gbv=2&q=Raiffeisen+bank+BRD+Groupe+societe+generale&spell=1>> C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, body 67 a 75, ako aj zo 16.07.2020 CAI X Bank balance will vao VIZCAYA Argentária, C-224/19, C-259/19, EU:C:2020:578, bod 91). S týmito závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Zároveň čo do konštantnej judikatúry na ktorú odkazuje žalovaný v priebehu konania i vo svojom vyjadrení odvolací súd poukazuje na bod 73 rozsudku SDC-485/19 z ktorého vyplýva, že hoci je táto povinnosť konformného výkladu obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, a to osobitne zásadou právnej istoty, v tom zmysle, že nemôže slúžiť ako základ pre výklad vnútroštátneho práva contra legem, vnútroštátne súdy vrátane takých, ktoré rozhodujú v poslednom stupni, musia v prípade potreby zmeniť ustálenú vnútroštátnu judikatúru, pokiaľ táto judikatúra vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľom smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky z 05.09.2019, pohotovosť, C-331/18 EU:C:2019:665, bod 56 ako aj z 05.03.2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, body 43 a 45.)

25. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že postup súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu objektívnej premlčacej doby nebol správny. Preto odvolaciemu súdu neostávalo nič iné ako v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok vo výroku II. a výroku III. o súvisiacom výroku o trovách konania zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§391 ods. 1 CSP).

26. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom - posúdiť, či na strane žalovaného došlo k vzniku úmyselného alebo neúmyselného bezdôvodného obohatenia a opätovne posúdiť žalobkyňou uplatnený nárok vo vzťahu k plynutiu premičacích dôb - následne vo veci znova rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 CSP aj náležite odôvodniť.

27. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.